

Dr. Špela Bregač

Izobraževanje dijakov na daljavo pri slovenščini

Sinopsis

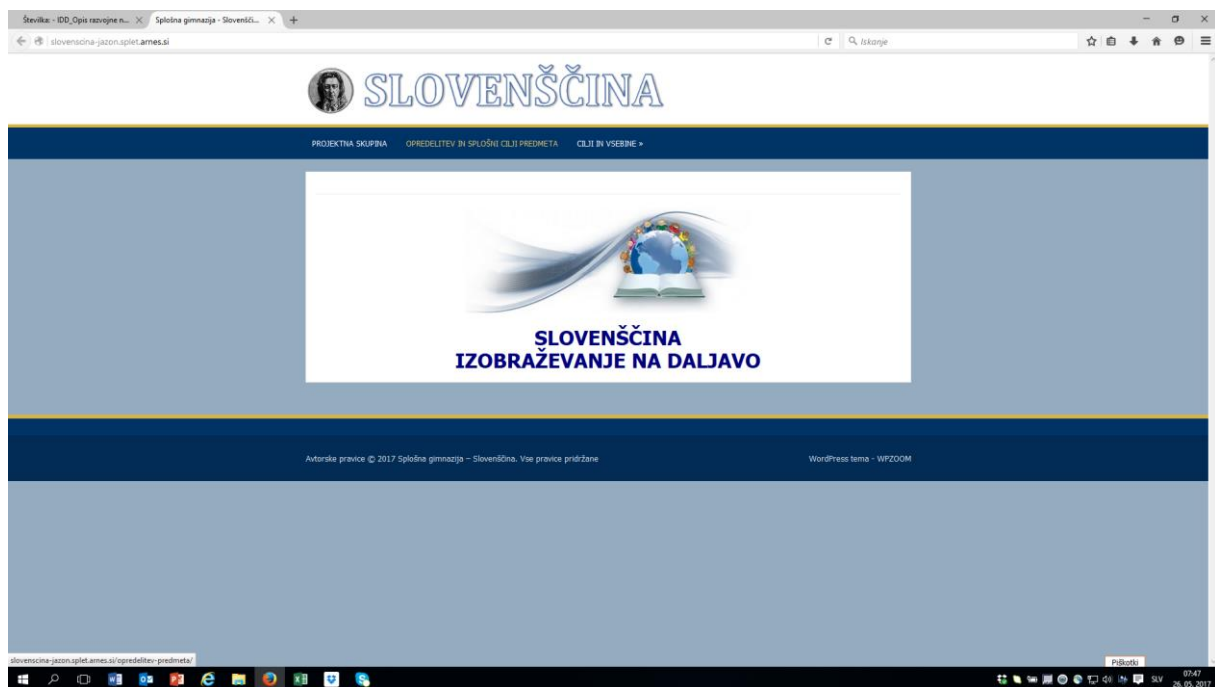
Članek predstavlja razvojno nalogo, njen namen, cilje in vsebine.

Ključne besede

Izobraževanje dijakov na daljavo, eListovnik

Izobraževanje dijakov na daljavo je razvojna naloga, ki poteka na Zavodu Republike Slovenije za šolstvo od leta 2016 do 2018. Namen naloge je oblikovanje učinkovitega izobraževanja dijakov na daljavo, ki bi dijakom, odsotnim od pouka zaradi športa, bolezni, umetniškega udejstvovanja, raziskovanja ..., omogočilo stik s šolo.

Razvojna naloga se je poskusno začela že leta 2010, ko so bila pripravljena gradiva za slovenščino za 2. in 3. letnik, objavljena pa so bila na spletni strani, od koder so bila v začetku leta 2015 prenesena na novo spletno stran <http://jazon.splet.arnes.si/>.

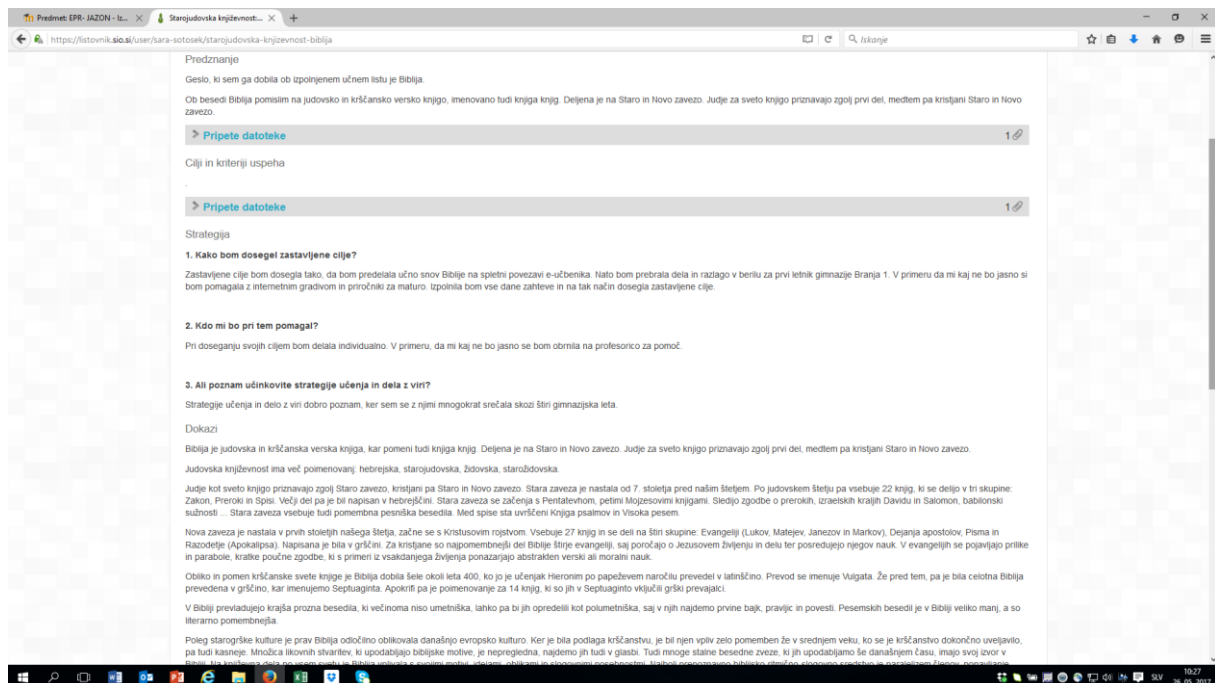
1. slika: portal Jazon

V razvojno nalogo sem februarja 2016 vstopila kot urednica in recenzentka e-gradiv za slovenščino. S štirimi profesorici slovenščine, članicami projektnega tima, si v okviru naloge do leta 2018 prizadevamo oblikovati ustrezen predmetni izvedbeni kurikulum z e-gradivi za izvajanje izobraževanja na daljavo, ob tem pa posodobiti obstoječa gradiva tako, da bodo dijakom, ki se izobražujejo na daljavo, omogočila samostojno učenje ter sprotno spremljanje in vrednotenje znanja po načelih formativnega spremljanja in preverjanja znanja.

S kolegicami Marijano, Ireno in Katarino sem se prvič srečala spomladi leta 2016. Razdelile smo učne sklope, ki so jih pripravile po konceptu spletnih nalog. Do decembra 2016 so profesorice oddale vsa e-gradiva za prvi letnik, jaz pa sem posodobila in pregledala vsa stara gradiva, da smo se na našem drugem sestanku, spomladi 2017, lahko dogovorile, kako bomo do konca letošnjega leta pripravile vsa gradiva za gimnazijo. Trojici se je pridružila še Maruša.

Gradiva omogočajo uporabo različnih mobilnih naprav in ali naš poskus deluje, profesorice sproti preverjajo, sproti razvijajo in preizkušajo ustrezne didaktične in učne strategije izobraževanja na daljavo, hkrati pa razvijajo model učinkovitega izobraževanja na daljavo.

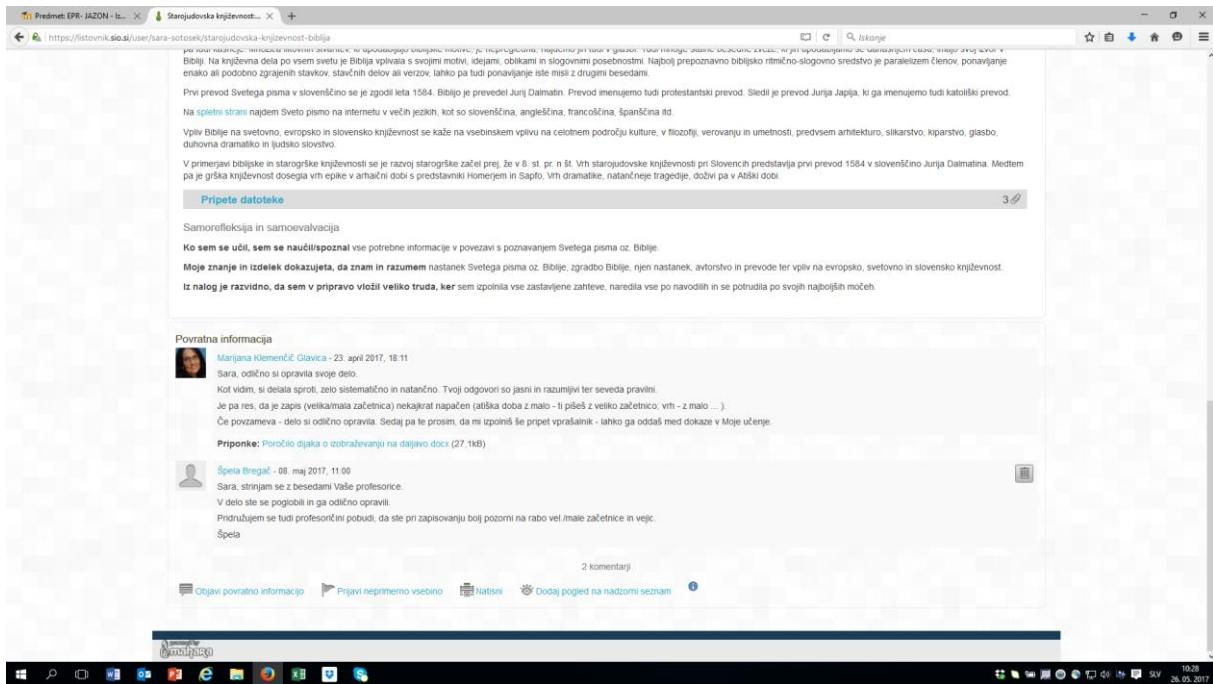
Ker je velik del didaktičnega modela izobraževanja na daljavo pripravljen, so mi kolegice omogočile vpogled v eListovnik, s pomočjo katerega model preizkušajo. Na ta način mi omogočajo spremljati učinkovitost izobraževanja, sama pa lahko evidentiram potrebe in želje učiteljev in dijakov, kar nam bo omogočilo pripravo izhodišč za nadaljevanje dela.

The screenshot shows a web browser window with the URL <https://listovnik.slo.si/user/sara-sotosek/starojudovska-knjizevnost-biblija>. The page content includes:

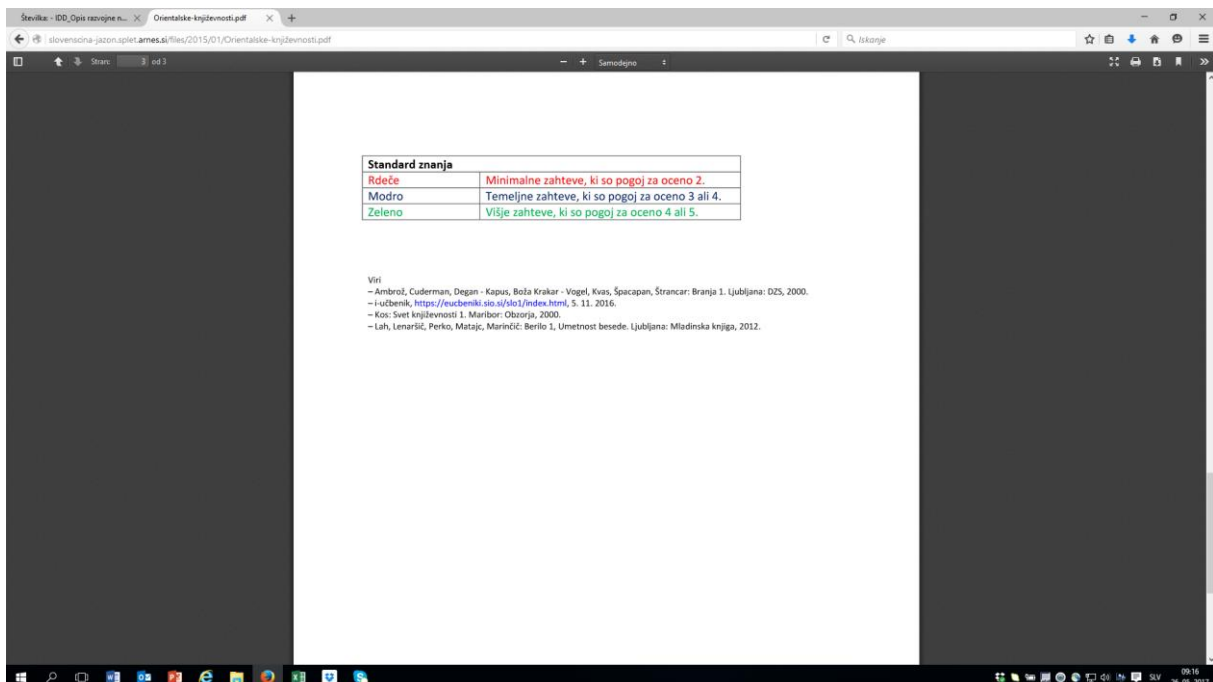
- Predznanje**
Geslo, ki sem ga dobila ob ipotipnem učnem listu je Biblija.
Ob besedi Biblija pomislim na judovsko in krščansko versko knjigo, imenovano tudi knjiga knjig. Deljena je na Staro in Novo zavezo. Judje za sveto knjigo priznavajo zgolj prvi del, medtem pa kristjani Staro in Novo zavezo.
- Cilji in kriteriji uspeha**
- Strategija**
  - 1. Kako bom dosegel zastavljene cilje?**
Zastavljene cilje bom dosegla tako, da bom predelala učno snov Biblije na spletni povezavi e-učbenika. Tisto bom prebrala dela in raztago v berlu za prvi letnik gimnazije Branja 1. V primeru da mi kaj ne bo jasno si bom pomagala z internetnim gradivom in priročniki za maturo, izpolnila bom vse dane zartehne in na tak način dosegla zastavljene cilje.
  - 2. Kdo mi bo pri tem pomagal?**
Pri doseganju svojih ciljem bom delala individualno. V primeru, da mi kaj ne bo jasno se bom obrnila na profesorico za pomoč.
  - 3. Ali poznam učinkovite strategije učenja in dela z viri?**
Strategie učenja in delo z viri dobro poznam, ker sem se z njimi mnogokrat srečala skozi štiri gimnazijska leta.
- Dokazi**
Biblija je judovska in krščanska verska knjiga, kar pomeni tudi knjiga knjig. Deljena je na Staro in Novo zavezo. Judje za sveto knjigo priznavajo zgolj prvi del, medtem pa kristjani Staro in Novo zavezo. Judovska književnost ima več poimenovanj: hebrejska, starojudovska, židovska, starožidovska.
Judje kot sveto knjigo priznavajo zgolj Staro zavezo, kristjani pa Staro in Novo zavezo. Stara zaveza je nastala od 7. stoletja pred našim štetjem. Po judovskem štetju pa vsebuje 22 knjig, ki se delijo v tri skupine: Zakon, Pisanje in Spise. Večji del pa je bil napisan v hebrejščini. Stara zaveza se začne s Pentatevonom, petimi knjigovodnimi knjigami. Sledijo zgozbe o prerokih, izraelskih kraljih Davidu in Salomon, babilonski sužnost... Stara zaveza vsebuje tudi pomembna pesniška besedila. Med spise sta verširani Knjiga psalмов in Visoka pesem.
Nova zaveza je nastala v prvih stoletjih našega štetja, začne se s Kristusovim rojstvom. Vsebuje 27 knjig in se deli na štiri skupine: Evangeliji (Lukov, Matejev, Janezov in Markov), Dejanja apostolov, Pisma in Razodetje (Apokalipsa). Napisana je bila v grščini. Za kristjane so najpomembnejši deli Biblije štiri evangeliji, saj poročajo o Jezusovem življenju in delu ter posredujejo njegove nauke. V evangelijih se pojavljajo prilike in parabolice, kratke poučne zgodbe, ki s primeri iz vsakdanjega življenja ponazarjajo abstrakten verski ali moralni nauk.
Obliko in pomen krščanske svete knjige je Biblija dobila šele okoli leta 400, ko jo je učenjak Hieronim po papeževem naročilu prevedel v latinščino. Prevod se imenuje Vulgata. Že pred tem, pa je bila celotna Biblija prevedena v grščino, kar imenujemo Septuaginta. Apokrif pa je poimenovanje za 14 knjig, ki so jih v Septuaginto vključili grški prevajalci.
V Bibliji prevladujejo krajsa prozna besedila, ki večinoma niso umetniška, lahko pa bi jih opredelili kot poumetniška, saj v njih najdemo prvine bajk, pravljic in povesi. Pesemskih besedi je v Bibliji veliko manj, a so literarno pomembnejša.
Polet starogrške kulture je prav Biblija odločilno oblikovala današnjo evropsko kulturo. Ker je bila podlaga krščanstvu, je bil njen vpliv zelo pomemben že v srednjem veku, ko se je krščanstvo dokončno uveljavilo, pa tudi kasneje. Mnogi slikovni stvaritelji, ki upodabljajo biblijske motive, je nepregledna, najdemo jih tudi v glasbi. Tudi mnoge staine besedne zveze, ki jih upodabljamo še današnjem času, imajo svoj izvor v Bibliji.

2. slika: eListovnik (samostojno učenje po načelih FS)

3. slika: eListovnik (povratna informacija)

Vsa gradiva so skladna z učnim načrtom za gimnazije, pripravljena so celostno, tako, da pokrivajo cilje in vsebine tem iz učnega načrta, zasnovana so na različnih zahtevnostnih ravneh. Navodila so zapisana v različnih barvah, raba barv je pojasnjena, vse naloge pa so osredotočene na bistvo, ključno v učnem sklopu.

4. slika: gradivo na portalu Jazon

Dijak v nalogi najde navodila za izvedbo naloge. Navodila so sestavljena po načelih formativnega spremljanja in preverjanja. Učni cilji izhajajo iz učnega načrta, kriteriji uspešnosti iz ciljev, dijak najde vire, zapisan je okvirni čas, ki ga potrebuje za učenje. Nekatere naloge mu priporočajo celo, katero bralno učno strategijo naj uporabi (časovni trak, miselni vzorci, Vennov diagram), da bo čim bolj uspešen, navodila za (samo)vrednotenje pa mu omogočajo formativno spremljanje in vrednotenje znanja.

Na spletišču so objavljeni delovni listi, ki dijaku omogočajo samostojno učenje, z njimi lahko preveri svoje znanje. Nekatere naloge vključujejo multimedijske elemente, tiste naloge, ki se naslanjajo na rabo e-učbenika, so bolj celostne in interaktivne. Razmišljamo, da bi katero od težjih tem posnele v obliki razlage in dodale povezavo do posnetka.

Dijak lahko s pomočjo delovnih listov načrtuje učenje po načelih formativnega spremljanja in vrednotenja znanja z uporabo zavihka Moje učenje v e-listovniku, s pomočjo nalog, zasnovanih na podlagi e-učbenika, e-gradiv, dodatnih virov ..., svoje znanje lahko preveri s pomočjo nalog na delovnem listu, ki so zasnovane na različnih ravneh, svoje znanje pa ovrednoti s pomočjo kriterijev uspešnosti.

Predelaj v i-učbeniku poglavje **Babilonsko-asirska književnost**. V pomoč ti je tudi spletna stran <https://eucbeniki.sio.si/slo1/2449/index.html> in učbenik Berilo 1, Umetnost besede (poglavje Mezopotamska književnost). Uporabiš lahko tudi druge vire.

V svojem e-Listovniku, v razdelku Moje učenje (za vsako poglavje imaš na levi strani tabele zapisano, kam kaj vpisuj), dopolnjuj spodnje zahteve.

Predznanje	eši tudi prvi dve nalogi v i-učbeniku na povezavi https://eucbeniki.sio.si/slo1/2449/index.html . Rešitve nalog in miselni vzorec fotografiraj, izdelek oddaj v rubriko Predznanje .	
Cilji	Označi, katere od navedenih ciljev bi rad dosegel in se boš zanje potrudil, katere malo manj in za katere meniš, da so zate nedosegljivi: – razložiti prostorsko in časovno umešitev mezopotamske književnosti; – razložiti nastanek Epa o Gilgamešu; – poznati zgodbo Epa o Gilgamešu; – razložiti njegovo sporočilo in poiskati ter poimenovati najpomembnejša pesniška sredstva, ki vplivajo na bralčevo doživljanje besedila; – natančno načrtovati svoje delo; – spremljati in ovrednotiti delo (samoevalvacija).	☐ ☐ ☐
Strategije	Razmisli in v e-Listovnik zapiši odgovore na vprašanja: 1. Kako bom dosegel zastavljene cilje? 2. Kdo mi bo pri tem pomagal? 3. Ali poznam učinkovite strategije učenja in dela z viri?	
Dokazi	Kako boš dokazal, da si cilj dosegel? Za popolno poznavanje poglavja moraš poznati odgovore na vse zahteve: – razložiti prostorsko in časovno umešitev mezopotamske književnosti; – razložiti pojme: mezopotamska književnost, sumersko-akadska književnost in babilonsko-asirska književnost.	

5. slika: gradivo na portalu Jazon

Čas resnično neizmerno beži, hkrati pa nam prinaša vsak dan kaj novega. Ne ravno rosno mladi si na začetku svoje poklicne kariere niti predstavljali nismo, kakšno vlogo bo pri pouku čez nekaj let imela informacijska tehnologija. Danes si življenja brez nje ne znamo več predstavljati.

IKT dijakom, odsotnim od pouka, omogoča, da se vsebine naučijo samostojno, delo v e-listovniku pa sistematičnost in preglednost gradiv. A je ob vsem tem, kot v svojem članku, ki na podlagi življenjskega primera pokaže uporabnost IKT, opozarja kolegica Marijana Klemenčič Glavica, učitelj še vedno nujno potreben. Njegove vloge v razredu, njegovega dela z mladimi, v to sem prepričana, ne bo mogel nadomestiti še tako izdelan in izpopolnjen stroj.

